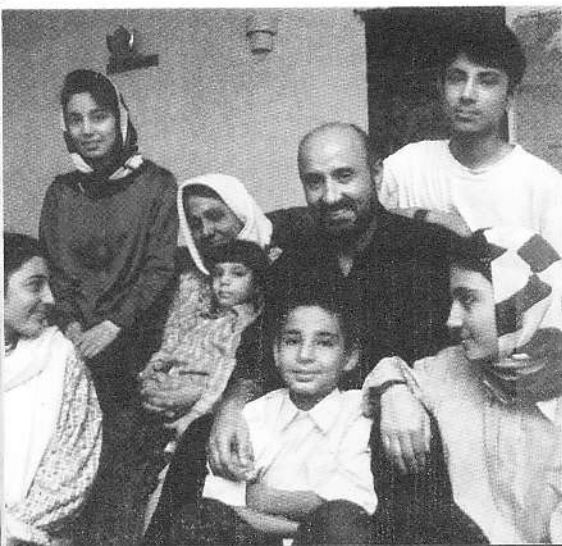

۲. دام‌های قدرت وقتی که دانشگاه‌تان بسته می‌شود...

از دهه ۳۰ تاکنون سازمانی در بریتانیا به پژوهندگان پناهنده‌ای که مایل بوده‌اند فعالیت‌های دانشگاهی خویش را ادامه دهند، کمک کرده است. عبدالل‌زاد پروفیسور کابلی از کسانی است که موفق به ادامه تحقیقات خود شده‌است.

دونالد مک لیود

خبرنگار روزنامه گاردین

پروفیسور لعل زاده در لندن دوباره به خانواده اش پیوست.

به محیط غیرمتمدنی تبدیل شده است که بزرگ‌ترین تهیه‌کننده تریاک و مکانی امن برای تروریست‌ها و "طالبان" و "القاعده" است و در آن حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان زیر پا گذاشته می‌شود (به صفحه ۳۰ نگاه کنید)، و این کشور تهدیدی بزرگ برای پایداری صلح و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی به شمار می‌آید.

با وجود شرایط ملالت‌بار موجود، تحقیقات لعل‌زاد در مورد تکنیک‌های شیرین‌سازی آب در دانشگاه ساوت بنک رو به پیشرفت است و او سرگرم ساختن یک نمونه کوچک تجربی است که با انرژی خورشیدی کار می‌کند. او در ماه سپتامبر نتایج کار خود را در کنفرانسی بین‌المللی ارائه داد و شرکت‌های بسیاری برای ثبت اختراعش با او وارد مذاکره شده‌اند. لعل‌زاد

اعلام کرد «اگر به نتایجی برسیم که از مدل‌سازی ریاضی به‌دست آورده‌ام، این فن آوری شیرین‌سازی به صرفه‌ترین و کارآمدترین مدل شیرین‌سازی در دنیا خواهد بود».

شورای کمک به دانشگاهیان پناهنده (CARA) اشاره می‌کند که کمک به دانشگاهیان پناهنده برای بریتانیا حاوی منافع بیش از سرمایه‌گذاری اندک در آن زمینه بوده است: از دهه ۳۰ تا به حال از میان این پژوهندگان پناهنده، هجده نفر برنده جایزه نوبل شده‌اند. در حالی که شکل و نحوه آزارهای نژادی و مذهبی تغییر یافته است، اما مشکلات آن همچنان به جای خود باقی است. شورای کمک به دانشگاهیان پناهنده، اکنون بیش از ۳۰ دانشگاهی پناهنده را تحت حمایت خود دارد، از جمله یک پزشک عراقی متخصص اطفال که زمانی در خدمت کرده‌های آن کشور بود، انگل‌شناسی اهل سومالی و آسیب‌شناسی اهل اتیوپی که با داشتن ۵ گلوله در بدن که هنوز هم در جای خود باقی هستند، وارد لندن شد.

اما اشتیاق برای آموختن هنوز قدرتمند است. شکوفه دختر پروفیسور لعل‌زاد در دومین روز ورودش به بریتانیا در دانشگاه ثبت‌نام کرد. او می‌خواهد پزشکی شود.

+...

برای اطلاعات بیشتر درباره CARA مراجعه کنید به:
www.academic-refugees.org

دانش مهندسی حرارتی معمولاً از نظر سیاسی خطرناک قلمداد نمی‌شود و در شرایط عادی پژوهنده‌ای که روی شیرین‌سازی آب توسط انرژی خورشیدی کار می‌کند در سرزمین بی‌آب و علفی مثل افغانستان مورد استقبال قرار خواهد گرفت ولی شرایط در آن کشور غم‌زده از زمان‌هایی دور عادی نبوده است.

در دانشگاه کابل پروفیسور عبدالل‌زاد و جمعی از همکارانش با مشکلات و کمبودهای ناشی از جنگ داخلی طولانی و کاهش کارکنان و دانشجویان (که در اوایل دهه ۱۹۹۰ اکثرشان زن بودند) دست و پنجه نرم می‌کردند و سرانجام موفق به ادامه تحقیقات و تدریس‌شان شدند. عبدالل‌زاد که دارای مدرک کارشناسی ارشد از روسیه است، در دانشگاه کابل مقامی بالا داشت و به‌خاطر تألیف پنج متن درسی و بیش از سی مقاله چاپ شده اعتبار فراوانی داشت. دانشگاه کابل طی جنگ جناحی بین گروه‌های مجاهدین پس از سقوط دولت دست‌نشانده نجیب‌الله، بسیار صدمه دید ولی در زمان پیروزی دولت طالبان در سال ۱۹۹۶ کاملاً بسته شد.

تلاش سخت تحقیقات دانشگاهی لعل‌زاد به‌طور ناگهانی متوقف شد و همسرش، پشتون، هنگامی که کار کردن زنان در افغانستان ممنوع شد شغل معلمی خود را از دست داد. آینده تحصیلی فرزندانش به‌ویژه چهار دخترش تاریک و مبهم شد. او برای صلیب سرخ کار می‌کرد. در آن زمان لعل‌زاد مسئولیت توزیع غذای چهار هزار زن بی‌سرپرست و افراد معلول و از کار افتاده را بر عهده داشت اما به اتهام همکاری و جاسوسی برای نیروهای ضدطالبان مجروح و دستگیر شد. ارتباطش با سازمان صلیب سرخ موجب آزادی او شد اما چون می‌دانست که زندگی اش در خطر است به پاکستان گریخت، و بعداً همسر و فرزندانش به او پیوستند.

لعل‌زاد در دسامبر ۱۹۹۸ تحقیقات نیمه‌تمام دانشگاهی اش را از سر گرفت، و سخت تلاش کرد. تقاضای پناهنده‌گی او پس از یک انتظار ۱۸ ماهه عذاب‌آور تأیید شد و سرانجام شغلی در دانشگاه ساوت بنک به‌دست آورد و توانست تحقیقاتش را ادامه دهد. عبدالل‌زاد همچنین از سوی «شورای کمک به دانشگاهیان پناهنده» (CARA) که در ۱۹۳۳ به‌منظور کمک به دانشجویان یهودی و قربانیان پاک‌سازی دانشگاه‌ها به وسیله نازی‌ها تشکیل شده بود، مورد حمایت مالی قرار گرفت این سازمان همچنین برای دیگر اعضای خانواده اش که آخرین نفرات آنها درست یک هفته قبل از بمباران افغانستان توسط آمریکا وارد بریتانیا شدند، روایت تهیه کرد. لعل‌زاد در ژوئن گذشته طی سخنرانی‌اش در پاریس درافتاحیه شیکه آموزش و حقوق دانشگاهی هشدار داد که افغانستان (رک. ص ۳۰)